

पूर्वांचल

25 Purwanchal National Daily

◆ वर्ष : २५ ◆ अंक : १६ ◆ पृष्ठ ६ ◆ बित्तिमोड ◆ वि.सं. २०७६ फागुन ९ गते शुक्रवार (Friday, February 21, 2020) नेपाल सम्वत् १९३९ Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल रु. : ५/- भारतमा भार. : ४/-

घुसकाण्ड बाहिरिएपछि सञ्चारमन्त्रीद्वारा राजीनामा

भाषा, फागुन ८। सञ्चार तथा सूचना प्राविधिमन्त्री गोकुलप्रसाद वास्कोटाले विदीवार आफ्नो पदबाट राजीनामा दिएका छन्।

सभामुख अधिनियमसभा वैठकमा सो जानकारी दिएका हुन्। प्रतिनिधिसभाको विदीवारको वैठकमा प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसले सञ्चारमन्त्री वास्कोटाले सेवुरिटी प्रेस खरिद प्रक्रियामा कमिशन मार्ग गरेको अडियो संवाद सार्वजनिक भएको भन्नै तत्काल उनलाई वर्खास्त गर्न मार्ग गरेपछि सभामुख सापकोटाले

सो जानकारी दिएका हुन्।

प्रतिनिधिसभाको वैठकको शुरूपै कागेसका सांसदले आसनबाट उभएर विरोध जाएपछि सभामुखले उनको राजीनामा आइसकेको आफूलाई अनौपचारिक जानकारी प्राप्त भएको बताए।

सेवुरिटी प्रिन्टर खरिदमा स्वीस कम्पनीका एजेन्ट विजयप्रकाश मिश्रसँग ५५ करोड रुपैयाँ कमिशन मार्गेको अडियो सार्वजनिक भएपछि सञ्चारमन्त्री वास्कोटालो राजीनामा आएको हो। उनले राजीनामापत्र प्रधानमन्त्री केमी शमो ओलीलाई वालुवाटारमा पुगेर बुकाइसकेका छन्। उनले केन्द्रपुरवाट फिल्मपत्री पदबाट राजीनामा दिएका हुन्। मिश्रले स्वीस कम्पनीका नेपाली एजेन्टका रूपमा सञ्चार तथा सचना प्रविधि मन्त्री गोकुल वास्कोटासंग करोडी कमिशनको डिल गरेको अडियो सार्वजनिक भएको थिए।

आफू सलमन स्वीस कम्पनीले ७५ करोड रुपैयाँ कमिशन दिँदा पनि सञ्चारमन्त्रीले (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

वेश्याबृति गराएको भन्दै तीन जना पकाउ

वित्तमोड, फागुन ८। महिलाहरूलाई वेश्याबृति मालगाएको आरोपमा प्रहरीले भाषाको काँक्रियावाट तीन जनालाई पकाउ गरेको छ।

पकाउ परेना मोरड विराटनगर उपमहानगरपालिका वडा नं. ५ घर भई मेचीनगर-७ वर्से ४४ वर्षीय तुलसी कडेल, मेचीनगर-७ वर्से ५५ वर्षीय हिंग भन्ने गर्ने शिवप्रसाद धिमिरे र मेचीनगर-६ वर्से ५६ वर्षीय सूर्य भन्निने श्यामप्रसाद शिवाकोटी रहेका छन्। उनीहरूले याँचियामा १६ कोठा भएको चार तले घर भाडामा लिई युवतीहरूलाई राखेका योनजन्य व्यवसायमा लगाएको प्रहरीको आरोप छ।

मेचीनगर नगरपालिका-६मा २०/२१ वर्षका दुई जना महिलाहरू शिवप्रसाद अवस्थामा फेला पारी सोधेपछि गर्दा उनीहरूले मेचीनगर-६ (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

छुट्टाछुट्टै घटनामा तीन जनाको मृत्यु

भाषा, फागुन ८। मोरडको केरावारी मृत्यु भएको छ।

विदीवार विहान ७ वजे गुरुङको जंगली हातीको हातीको आकमणबाट मृत्यु भएको भन्ने खवर प्राप्त भएसौरी इलाका प्रहरी कार्यालय बेलवारीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले घर बाहिर खेतमा मृत अवस्थामा फेला पारेको थिए।

मृतकको शव कानूनी प्रक्रिया पूरा गरी परीक्षणको लागि मंगलवारे अस्पताल पठाएको र थप अनुसन्धान भइरहेको उक्त कार्यालयले योनाएको छ।

दुबू युवकको मृत्यु सुनारीको रामयुनी नगरपालिका-७का २६ वर्षीय मिलन राईको पैनीमा ढुवेर

लागूऔषधसहित एक जना पकाउ

भाषा, फागुन ८। भाषाको मेचीनगर-१० टीकापुरवाट १०० ग्राम बाउल सुग्रासहित एक जना पकाउ परेको छन्।

विशेष सूचनाका आधारमा इलाका प्रहरी कार्यालय खुलावारीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले मेचीनगर नगरपालिका-१०का ३८ वर्षीय हिरालाल राजवर्णीलाई १०० ग्राम बाउल सुग्रासहित खुलावर पकाउ गरेको हो।

पकाउ परेका राजवर्णीको सम्बन्धमा थप अनुसन्धान भइरहेको उक्त कार्यालयले जनाएको छ।

बुधवार अपराह्न ४ बजेको समयमा रामधनी नगरपालिका-७ चौबीसविधा भन्ने स्थानमा रहेको पैनीमा नुहाउने क्रममा अचानक दुखा राईको घटनास्थलमा नै मृत्यु भएको बताइएको छ। खबर प्राप्त भएसौरी इलाका प्रहरी कार्यालय पक्कीवाट खटिएको प्रहरी टोलीले राईलाई पैनीमा मृत फेला पारेको थिए। मृतकको कानूनी प्रक्रिया पूरा गरी शब धरीक्षणको लागि वीपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरान पठाइएको छ।

दुर्घटनामा चालकको मृत्यु भएको भन्ने योनीमा दडक्खण्डमा दयावट दर्घनामा परी चालकको मृत्यु भएको छ।

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

ADMISSIONS GOING ON

Evening Classes

Globally Recognized Degree.

2 years (4 Semester) Course

Approved by ministry of Education, Nepal

5 days a Week

T.U. Equivalent Degree.

M.B.A

Balmiki Lincoln College

Birtamode, Jhapa

023-542373 / 9815999988

Balmiki.lincoln@gmail.com

Facebook.com/Balmikilincoln

मन्त्रेश्वरी तालिममा भर्ना खल्यो

- मन्त्रेश्वरी तालिम लिन इच्छुक महानुभावहरूको लागि भर्ना खुलेको जानकारी गराउँदछौं।
- यहाँ सिति २०७६ माघ २६ गते देखि १ हाते, दुई हाते, एक महिने तथा ३ महिने कोर्सहरूमा मन्त्रेश्वरी तालिममा भर्ना खुलेको जानकारी गराउँदछौं।
- नोट: यस स्कूलमा कक्षा PGमा नयाँ भर्ना खुलेको समेत जानकारी गराउँदछौं।

सम्पर्क: टेल फ्युचर मन्त्रेश्वरी

स्कूल एन्ड ट्रेनिङ सेन्टर, बित्तमोड, झापा

फोन नं. ०२३-४४२६४७९, ९८९२६७९२९, ९८९२६७९४४७

मकैबाट मालामाल

सुरेन्द्र भण्डारी

भाषा, फागुन ८। भाषामा धानपांच, दोसो धेरै खेती हुने वाली हो- मकै। उत्पादनका हिसाबले समेत रायो हुने भएपछि भाषाका अधिकांश कृषक यो समयमा मकै खेती गर्दछन्।

अझ भाषामा मकै जेन कार्यक्रम लागू भएपछि मकै खेती गर्ने कृषकको संख्या बढेको छ। मकैखेतीबाटै मालामाल हुने भएपछि अहिले दक्षिणी भाषाको भाषा गाउँपालिकाका कृषक व्यवसायिक रूपमा मकै खेतीमा जुटेका छन्। सरकारले कनकाई नगरपालिका र भाषा गाउँपालिकामा मकै जेन घोषणा गरेपछि मकै खेतीमा कृषकको रुची बढेर गएको हो। मकै जेन कार्यक्रम अन्तर्गत अहिले कनकाई र भाषा गाउँपालिकामा ५ सय विगाह क्षेत्रफलमा व्यवसायिक मकै खेती गरिएको छ।

भाषा गाउँपालिकाको ६ वटा वडामा भाष्टै ८० प्रतिशत खेत्रफलमा मकै खेती गरिएको छ। एक विगाह क्षेत्रफलमा यहाँको कृषकले एक लाखौ ५० हजार रुपैयाँसम्म मकै बेचेर आमदानी गर्ने गरेको भाषा गाउँपालिका-३ निवासी देवकुमार गोपेशले बताए। उनले भने- यहाँ मकैबाटै मालामाल हुने किसान द्वारे छन्। अन्य वालीको तुलनामा मकै खेतीबाट वेरै आमदानी हुने भएपछि योनाका कृषक अहिले व्यवसायिक

मकै खेतीमा सकिय छन्।

गोपेशले पनि उन्नतजातको मकै खेती गरेका छन्। उनले वर्षेश्वर (हाइब्रेड) मकै खेती गराएका छन्। आफ्ले काहिए एक हेटर क्षेत्रफलमा मकै खेती गर्ने कृषकमध्ये पदम सुवैदी पनि एक हुन्। उनले अहिले तीन विगाह क्षेत्रफलमा मकै खेती गर्ने आप्नै अन्तिम पृष्ठमा

अहिले मकै खेतीका लागि प्रोत्साहन गरेपछि थप उत्साह मिलेको उनको भनाइ छ। उनी भन्दून- अहिले भाषाका अधिकांश कृषक मकै खेतीमा लागेका छन्, भाषामा वडा नम्बर ११४५ वर्षीय।

उनीजसते स्थानीय गणितप्रसाद गणेशले पनि मकै खेती शुरू गरेको ८/१० वर्ष नै भयो। उनले पनि मकैखेतीबाटै मनरये आमदानी गर्दै आएका छन्। एक विगाहमा एक सय ४० मन मकै उत्पादन गर्ने गोपेशले अहिले दैविती जीरो सात प्रजातिको हाइब्रेड (व्यार्शन) मकै खेती गरेका छन्।

स्थानीय प्रजातिको मकैमा भन्दा आम्दानी हुन्दू- उनले भने- एक विगाहमा खर्च क्टाइएर पनि एक विगाहपत्र सेवामा याँची नाको हुन्दू। उनले अहिले एक विगाह क्षेत्रफलमा हाइब्रेड मकै खेती गरिएको छन्। ऐसै क्षेत्रफलमा र व्यवसायिक मकै खेती गर्ने कृषकमध्ये पदम सुवैदी पनि एक हुन्। उनले अह

गोमेन्द्र महाविद्यालयद्वारा साठे सात लाखको छात्रवृत्ति

‘गोमेन्द्र सम्मान’ भट्टराईलाई

बिहीवार, फागुन ८। गोमेन्द्र महा विद्यालय वितामोडले सात लाख ५२ हजार ५ सय रुपैयाँ वरावरका छात्रवृत्ति विचारीलाई वितरण गरेको छ।

महाविद्यालयको २४ औं वार्षिकोत्सवका अवसरमा बिहीवार एक कार्यक्रम गर्दै विभिन्न क्षेत्रमा उत्तेज्ज्वल योगदान पूऱ्याउने समाजका लब्धप्रतिष्ठित व्यक्तिसहित विचारीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरेको हो।

महाविद्यालयमा अध्ययनरत विचारीमध्ये सर्वोक्तृप्त अंक ल्याउने विचारी, गरीब, जेहन्द्र तथा अनुशासित विचारीलाई छात्रवृत्ति वितरण गरिएको हो।

महाविद्यालयका अध्यक्ष गणेशप्रसाद खनालको अध्यक्षतमा भएको कार्यक्रममा गोमेन्द्र सम्मान-२०७६ बाट साहित्यकार विणु कुमार भट्टराईलाई सम्मान गरिएको छ। एघार हजार ५ सय ११ रुपैयाँ पुरस्कार राखिएको सो सम्मान वितामोड

नगरपालिकाका शिक्षा शाखा प्रमुख तिलचन भण्डारीले प्रदान गरेका थिए। २०७६ सालमा स्थापना गरिएको उक्त पुरस्कार यसअधिक विभिन्न क्षेत्रमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने व्यक्तिलाई प्रदान गरिएको थियो।

त्यसै गोमेन्द्र दीर्घ सेवा सम्मान गणेशप्रसाद खनाललाई खानालाई प्रदान गरिएको छ। ५ हजार ५ सय ५५ रुपैयाँ राशिको उक्त पुरस्कार प्रमुख अंतिम भण्डारीले खनालाई प्रदान गरेका थिए। यता प्रेम कुमारी विहारावाट स्थापना गरिएको राधादेवी सुवेदी पुरस्कार यो वर्ष सागर चौहानलाई प्रदान गरिएको छ। पुरस्कारको राशि ५ हजार ५ सय ५५ रुपैयाँ राशिको छ। पुरस्कारको राशि ५ हजार ५ सय ५५ रुपैयाँ राशिको छ।

विचारी अञ्जलि ओीले स्वागत गरेको थिए। २०७६ सालमा खानालाई प्रदान गरिएको छ। त्यसै गोमेन्द्र दीर्घ सेवा सम्मान गणेशप्रसाद खनाललाई खानालाई प्रदान गरिएको छ। त्यसै गोमेन्द्र दीर्घ सेवा सम्मान गणेशप्रसाद खनाललाई खानालाई प्रदान गरिएको छ। त्यसै गोमेन्द्र दीर्घ सेवा सम्मान गणेशप्रसाद खनाललाई खानालाई प्रदान गरिएको छ।

गोमेन्द्र दीर्घ सेवा सम्मान गणेशप्रसाद खनालको अध्यक्षतमा भएको कार्यक्रममा गोमेन्द्र सम्मान-२०७६ बाट साहित्यकार विणु कुमार भट्टराईलाई सम्मान गरिएको छ। एघार हजार ५ सय ११ रुपैयाँ पुरस्कार राखिएको सो सम्मान वितामोड

प्रेयक वडामा १ हजार विगाह जमिनमा मकै खेती गर्ने सकिने बताइन्छ।

सरकारले मकै खेती गर्ने कृषकलाई प्रोत्साहन गर्न जोन कार्यक्रम लागू भएको स्थानमा अनुसन्धान, माटो तथा बाली संरक्षण शिविर, आक्रमिक बाली संरक्षण सेवा, प्रविधि प्रदर्शन, कस्टम हार्डिंग सेन्टर स्थापना, साना सञ्चालन, उच्चमानलाई तथा क्षमता अभिवृद्धि तातिरिक, प्रचारप्रसारलाई विभिन्न १२ बटा शीर्षकमा बेटेट विनियोजन जानकारी दिए।

बाँकी २.५ टन मकै लिंग्नी सीढी उत्पादन कम्पनीले गरेको थिए।

नेपालमा वारिक १० हजार टन हाइब्रेड मकैको बीज आवश्यक पर्ने भए पान नेपालको उत्पादन चार टनमात्र रहेको बाटी अनुसन्धानका कार्यक्रम रामपुरको तथांकमा गरेको छ। उत्पादनका लागि उर्वरुमा मानिने भाषा र कनकाई नगरायालिकामा मात्रै मकै जोन सञ्चालनका लागि चालू वर्ष सीधीय सरकारबाट १ करोड २४ लाख ६५ हजार रुपैयाँ बोट विनियोजन भएको छ। उत्पादन गरिएको छ। उत्पादन गरिएको छ। उत्पादन गरिएको छ।

सीके ...

राजनीतिज्ञ बनाउन गिरिराजकमारी प्रसाईको त्याग र सहयोग उल्लेखनीय भएको चर्चा गरे।

सीकेका समकालीन नेता जोन कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको सुवेदीको भनाइ छ।

भाषामा प्रत्येक वर्ष २ लाख ८ हजार मेट्रिक टन मकै उत्पादन हुई आएको कृषि ज्ञान केन्द्रको तथांकमा उल्लेख छ। भाषामा बसन्ते मकै ३९ हजार हेक्टर र हिँदे मकै ८ हजार हेक्टर र बबै मकै ९ सय हेक्टरमा उत्पादन हुई आएको कृषि ज्ञान केन्द्र भाषाको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा चिनिने बताइको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ।

नेपालमा ९ लाख ५८ हजार हेक्टर जमिनमा मकै खेती गर्न सकिने सरकारी चिनिने बताइको तथांकमा रामपुरको तथांकमा उल्लेख छ। गत वर्ष उत्पादन भएको ४ टन हाइब्रेड मकै खेती गर्न सकिने सरकारी च

शिवतत्त्वको पहिचान गर्ने

आज महाशिवरात्रि । वैदिकसनातनी धर्मका अनुयायीहरूका लागि यो दिन विशेष महत्व रहेको छ । चन्द्रमासको चौधौं दिन अर्थात् चन्द्रमा उडाउनु अधिको रातलाई शिवरात्री भनिन्छ । हरेक वर्षको फागुन महिनाको कृष्ण चतुर्दशीमा पर्ने महाशिवरात्रीको आध्यात्मिक र सांस्कृतिक महत्व छ । त्यसमा पनि नेपाल सनातन संस्कृतिको आधारभूमि हो । अनेक देवी-देवताहरूले विद्यरण गरेको, ऋषि-महर्षिहरूले ज्ञान आर्जन गरेको पुण्य र पवित्र भूमि नेपाल वैदिक सनातन हिन्दू धर्म मान्नेहरूका लागि सर्वोच्च तीर्थ नै हो । त्यहीकारण आज भारत लगायतका देशहरूबाट असंख्य भक्तजनहरू पशुपतिनाथ मन्दिरमा उपस्थित भएर भगवान शिवको विशेष पूजा आराधना गर्दछन् ।

नेपाली धर्म, संस्कृति, संस्कार एवम् चाडपर्वहरूमा सम्पन्न छौं । वर्षको तीन सय पैसहाँ दिन नै कुनै न कुनै चाडपर्व पर्छन् र तिनले हामीलाई उद्देश्यपूर्ण र सारथक जीवन जिउन प्रेरणा दिन्छन् । कुनै अल्लानामको ऐश्वर्य भित्र्याउन, कुनै शरीरलाई शुद्ध पार्न, कुनै मन, विचार र कर्मलाई उद्देश्यमूलक बनाउन त कुनै विज्ञानसँग जोड्ने हाम्रा पर्वहरूको सूचीमा महाशिवरात्रीको छौटै स्थान रहेको छ । शिवरात्रीकै लागि आउने दर्शनार्थीहरूको भीडमा साधुसन्त, सन्यासी-जोगीहरूको बेग्नै उपस्थिति रहन्छ । जसलाई सरकारका तर्फबाट पशुपति विकास कोष मार्फत दक्षिणा, भेटीसहित औपचारिक रूपमै विदाइ गर्ने परम्परा छ ।

भगवान शिव निरकार छन् । उनको प्रारम्भ र समापनको कुनै रेखा वा चिह्न छैन । उनको क्रोध र आवेगले संसारलाई क्षणमै विनाश गर्न सक्छ । ब्रह्माण्डमा रहेको हावा, पानी, आकाश, आगो र माटोलाई पञ्चतत्त्व भनिन्छ । सम्पूर्ण सृष्टि यही पञ्चतत्त्वबाट बनिएको हुन्छ । मानिस पनि यही तत्त्वको सूजना हो र यी पाँचतत्त्वका प्रोत र आधार भगवान शिव हुन् । विश्व ब्रह्माण्डमा भएका सबै विकृति र विसंगतिहरूलाई समन गर्न सक्ने एकमात्र शक्ति शिवस्त्रित हो । त्यही कारण शिवले कालकुट विष पिएर संसारलाई सुख र खुशी दिए । शिव त्यही तत्त्व हुन् जसमा रहेको करुणा सतीदेवीको मृत्युबाट उत्पन्न वियोगमा देखिएको छ । सतीदेवीको मृत शरीर बोकेर लामो समय विश्व ब्रह्माण्डको यात्रा गरे शिवले ।

भगवान शिवको वार्षिकीको यो दिन पर्वत स्पधारण गरेको दिन पनि हो । योगी र साधकहरूका लागि शिव शक्ति आदि गुरु हुन् जसले सप्तऋषिहरूलाई योग शिक्षा हस्तान्तरण गरेका थिए । त्यहीकारण दया, माया, करुणा, प्रेम, निष्ठा र समर्पणका पर्याय भगवान शिवप्रति हामी पनि समर्पित होजाँ । शिवतत्त्वलाई आत्मसात गर्न, रिसराग, अहंकारलाई त्यागौं र जीवनलाई उद्देश्यपूर्ण र सारथक बनाऊं । आजका दिनले सबै मानिसलाई सत्य र निष्ठाको बाटोमा हिंडन प्रेरित गरोस- शुभकामना ।

सामाजिक सञ्जाल

अब उप्रान्त बलात्कारका सबै मुदाहरूको फैसला महराङको जतिकै चाँडो होस् । किनकि अरुलाई यस्ता घटनामा न्याय पाउन वार्षी लागेको नजिर छ ।

- सजेश शिवाकोटी

आरोप सञ्चारमन्त्री गोकुल वांस्कोटालाई लागेको भएता पनि, नैतिक कठघरामा प्रधानमन्त्री ओलीजी पर्नुभएको छ । दोष प्रमाणित होन्ना र नहोन्ना त्यो आजै ठाउँमा छ, तर गणतन्त्र नेपालको प्रधानमन्त्री पदको गरिमा रक्षाका लागि पनि गोकुलजीले हाल पदबाट राजीनामा गर्दा उपयुक्त हुन्छ ।

- विजय कुमार

किशोरप्रसाद ढाकाल

शिवरात्रीको महिमा

फाल्गुन कृष्ण चतुर्दशी आराध्यदेव भोलेनाथको सम्फन्न स्वरप्रको महाशिवरात्री व्रत पर्वको अध्यात्मिक र सांस्कृतिक महत्व अतुलनीय छ । बराहपुण्यमा उल्लेख भए अनुसार पशु भनाले विद्या, पशुपतिको अर्थ विद्याका पर्ति हुनेले विद्या आर्जनमा पशुपतिको आराधना । शिवजीलाई मानिसहरू धेरै नामबाट चिन्छन्, जस्तै: शंकर, महेश, महादेव, रुद्र, पशुपति, कैलाशपति, भोलेनाथ ।

प्राणी जातिको हीतलाई अग्रभागमा राखेर हलाल विष फिँदा विषको तापले निलकण्ठ भई चिसोको खोजीमा गोसाईकुण्ड पुने र पली सतीदेवीको असामयिक निधनको वियोगमा मृत शरीरलाई बोकेर अङ्गुका धारा बगाउँदै लामो सम्पर्यसम्म रातार्दिन नभरी ब्रह्मण्ड यात्रा गर्ने मनको यति सफा र कमलो व्याकित्व कहाँ पाइन्छ ? कहाँ देखिन्छ ? खोइ धमण्ड ? त्यो पीडादायी यात्राका क्रममा गल्दै गएको सतीदेवीको शरीरका अङ्गहरू जहाँ-जहाँ विसर्जन भए त्यहाँ-त्यहाँ लोकहीतका उद्देश्यबाट शक्तिपीठको उत्पत्ति

र स्थापना हुँै गए ।

पौराणिक ग्रन्थका अनुसार शिव परिवारको वासस्थान कैलाशपर्वत हो । तापनि माता पार्वतीका मनोरम वासस्थानहरू जसलाई शक्तिपीठका रुपमा होरिछ । ती नेपालका विभिन्न ठाउँहरूमा छन् । ताल्लेजुङको पार्वीभरा । शिवपार्वती सनातनहरूका संरक्षक मानिन्छन् र उनको सम्फन्नमा पनाइने पर्व शिवरात्रीलाई 'महाशिवरात्री व्रत पर्व' भनिन्छ । प्रायः उस्तै लाने मानी आएका केही

रात्रीकालीन पर्वहरूमा शिवरात्री (शिव भगवानको उपासना गर्ने रात), मोहारात्री (श्रीकृष्ण जन्म भएको रात), कालरात्री (हिन्दूहरूको महादशमी चाडमा महाअष्टमी र महानवीमीचो रात) र सुखरात्रि (त्योहारमा चारौतर उज्ज्यालो पारेर लक्ष्मीपूजा मनाउने गरिएको रात)का नामह उल्लेखनीय छन् ।

पूर्वको पशुपतिनाथ भनेर चिनिएको अर्जुनधारा जलश्वरधाममा महाशिवरात्री व्रत पर्व धूमधामसँग मनाउने परम्परा छ । त्यसरी नै बुद्धशान्ति साधुकृतीमा पनि मनाइन्छ । श्री जगदीश्वर शिव पाज्वायन मन्दिर बुद्धशान्ति-२ जयपुरमा ध्वय अनुष्ठानले निरन्तर पाइहेको छ । धार्मिक र सांस्कृतिक रूपमा मनाइने गरिएको प्रतिमाशिवरात्री व्रत पर्व' हिंजोआल अझ व्यवस्थित गरी आस्था र विश्वासले मनाउन थालिएको देखिन्छ । हिमवत-खण्ड नेपाल माहात्म्यमा महाशिवरात्री पर्व मनाइने प्राचीनकालको मूल्य केन्द्र काठमाडौं उत्पत्तिलाई 'पशुपत क्षेत्र' भनी उल्लेख गरिएको पाइन्छ । छिपेकी मुलुक भारतबाट पनि शिवरात्री पर्वको उत्पत्तिको उपतक्ष्यमा पशुपतिनाथको दर्शन समेत हुनेरारी आस्था र विश्वास बोकेर आएका साधुसन्त र भक्तहरूको खुँचो बिहानैदेखि पशुपति मन्दिर बरको रिडोरेसम्म लाइन देखिन्छ ।

सन्दर्भ : महाशिवरात्री व्रत पर्व

रेडक्स, परोपकार, स्काउटहरूले दर्शनार्थीहरूका लागि सेवाका आवश्यक व्यवस्था गरिरहेका हुन्छन् । बेलुका भक्तजनहरू धुनी जगाउँदै अनेक भजनकिर्तन गरी जाग्राम बस्न्न । 'पशुपतिनाथको जय, पशुपति महादेवको जय'का नाराहरु लाग्दैहेका हुन्छन् । युगी संस्थानबाट यी सबैको खालीपन र बसोबासको व्यवस्था हुन्छ । जसरी कासिमरामा आमरानाथ, उत्तर प्रदेशमा केदारनाथ, नेपालमा पशुपतिनाथलाई शिव आराधनामा कासिमरामा धारालय द्वेष्ट्रमा भएको प्रमुख धार्मिकस्थान मानिन्छन् त्यसी नै (१)गोसाँव थान र (२) मुक्तिनाथ समेत प्रसिद्ध छन् । यसे दिन दिँसो दुँडिखेलमा सैनिक दिवसको उपलक्ष्यमा नेपाली सैनिकहरूद्वारा परेड लगायतका कार्यक्रमहरूको समारोह पर्नि भइरहेको हुन्छ । जसलाई वरिपरि बालको रुपमा उपस्थित भएका मानिसहरू उभाएरी स्माँडै हेर्ने गर्दछन् ।

महाशिवरात्री पर्व सद्भर्मा पाइएका कथाहरू मध्ये त्यसी तात्त्विक रहस्यमा भएको कथा चाहिँ यसप्रकार छ-एकजना

व्याध शिकारको खोजी गर्दै हिंदू धनाजलमा पुगेछ । दिनभर जतातै घुम्यो रात पञ्जेलसम्म शिकार भेड्हाउन सकेन । थकान र हरानीले दिवक भई, जङ्गलभित्रे पोखरी नैजिकैको बेलको रुखमुनि बास बयायो । त्यसको नैजिकैमा बाकलो गरी बेलपत्रले छोपिएको शिवजीको मूर्ती रहेछ उसले देखेको थिएन । दिनभर असफल भएको दिक्कदार र पीडाले मनमा अनेक कुरा खेलाउँदै, बेलका पात टिप्पै फाल्दा त्यसी प्रतिमामा पर्दैरहेछ । यसैको प्रभावले मनमा केही परिवर्नहरू भएन्न । त्यतीकैमा एउटी मूर्गिणी पानी खान भनेर त्यहाँ आई, त्यो देखेर व्याधाले बेल शिकार फेला पन्यो भनी धनुष बाण ठाँकी गर्न थाले ।

त्यो देखेर मूर्गिणीले हतार हतार व्याधासंग अनुरोध गर्दै भनी 'ब्याधा दाइ कृपया मलाई अहिले नमार, किनभने घरमा दूध ख्वाउनुपर्ने मेरा साना-साना नामीहरू छन् । उनीहरूलाई पहिले घर गएर दूध ख्वाउँदूर र कर्फेर केरि यही आँचुङ्ग, अर्थात् जे गाँडै गर 'मूर्गिणीका यो हृदयविदारक कुरा सुनेर उसको मन पम्प्नो र 'हुन्छ' भनी धनुषबाण थन्क्याएर मूर्गिणीलाई जान दियो । आ-आपां बचान राखलाई सबै मूर्गहरू आसाध्याका आगाडि देखाएर आए । तर, शिवतत्त्वलाई प्रतिमामा भूकिकैरै भए पनि बेलका पात चाढाएका कारण त्यसको अन्तःकरणमा सत्कारामाको तात्त्विकता र आवश्यकता राख्न दियो

